

Vasárnapi Ujság 1868. január 19.*

A japáni „sárkány-társaság” mutatványai.

A budai népszínházban mintegy két hét óta mindig nagy közönség van; japáni eröművészek tartják ott mutatványaikat, azok vonják oda a közönséget.

Művészeink megfordultak már Európának csaknem minden nagyobb városában és mindenütt nagy érdekltség támadott irántok. Mutatványaik valóban meglepők, egyelőre hihetetlenek tetszők még nagyvárosi ember előtt is, a kinek volt alkalmá lovardákban és más nyilvános helyeken akárhány eröművészt és kaucsuk embert látni.

Olvastam valahol, hogy angol iparosok akarták szégyeníteni a chinaiakat és roppant finomságú, szemmel alig észrevehető vas sodronyt küldöttek hozzájuk, versenyre szólítván, hogy tudnak-e hasonlót készíteni. A chinaiak aztán hasonló sodrony helyett végedes végig kifűrták az angolok által küldöttet.

Amennyire fölül állt amazok mesterségi tökélye, ha igaz volt, emezeké felett: elmondható, hogy annyival jelesebbek eme japáni eröművészek a mieinknél.

Képünk néhány jól talált mutatványukat ábrázolja.

Ott a jobb oldalon egy férfi áll kiterjesztett legyezővel; hátrább fehér lepkék látszanak. Azokat a lepkéket ő alakította papírosból a közönség szeme előtt és legyezőjével olyan áramlatot adott a légnek, hogy a papírlépkék fölszállottak és az alakító akarata szerint szállongtak: hol fenn magasan a levegőben, hol vállaira ereszkedve, hol egymást űzve, hol leszállva egy vagy más tárgyra.

Az egészben nincsen semmi bűvészi; egyszerű természeti törvények egyszerre megérthető alkalmazása csupán: hanem oly magas tökélyre fejtett alkalmazás, hogy az ember alig tartaná hihetőnek.

Annak a mongol fajnak, főkép a chinainak és japáninak, már állami és társadalmi intézményeinél fogva is sokkal nagyobb a türelme, mint a miénk. Ezen kívül a népesség túlságos sűrűsége, s a foglalkozás-nemek csekélyebb száma arra kényszeríti őket, hogy a mihez kezdenek, azt a lehetőleg tökélyre vigyék, ha élni akarnak utána. E férfi valószínűleg nem sok egyébbel törí a fejét a lepketánczolatáson kívül. Abban aztán mester is igazán!

Épen az ellenkező oldalon egy másik, Kingo-Goro nevű, kifeszített esernyőt tart kezében. Esernyőjén kis kerekék látszanak, a melyek folyvást körben gurulnak az esernyő tetején, néha visszafordulva gyorsan, néha épen a szélére leereszkedve, néha fölszaladnak a teteje felé.

Mindezt Kingo-Goro az esernyőnek rendkívül finoman intézett mozgatása által eszközli. Miután a karikákkal mulattatott egy darabig, tojást vett elő, azt görgette kifeszített esernyőjén; végül, midőn mutatványát bevégezte, szét is törte a tojást a közönség előtt, megmutatni, hogy valóban az volt.

Jobbra a nagy létra mellett, fején álló gyerek látszik; feje alatt egymásra rakott keskeny fahasábok képeznek ingatag oszlopot; ő fejről átkanyarodik a lábára, azon, a mely oly keskeny, hogy lábon is alig állhatni rajta; majd visszacseréli helyzetét, szájában folyvást éles kardot tart. Egyszer vétse el az egyensúlyt és vége van. De ő nem véti el; nem is látszik arra gondolni: mutatványait derült arczzal, vígan végzi.

Kisasszonyok is vannak képünkön. Nem sokat különböznek a férfiktól, mert egyaránt lapos ferde szemök, kerek olajsínű arczok van: szakáll bajusz pedig a férfiaknál sincs. Ama kisasszonyok egyike a „csodálatos táviró”. Tudománya abból áll, hogy fölmegy a kifeszített vassodronyra, épen olyanra, minő a távirdai sodrony; azon aztán kényelmesen végig sétál, elé is, hátra is; föl is öltözik rajta, sőt hanyatt fekszik azon az egy szál vékony sodronyon.

Szándékosan hagytam legvégül Ha-ro-sant a kis Little Tomival. Ők leginkább felköltötték bámulatomat és amint kivehetem az összes közönségét. Ha-ro-san az ki három különböző ábrán hanyatt fekvé festetik. Tom ugyanazokon az ábrák tetejében, más más helyzetben mindenütt. Egyiken hosszú létrát tart Ha-ro-san a talpain; Tom fölmász azon a tetejére, folyvást át meg átbujkálván a fogak közt. Ott aztán hasra fekszik a létra egyik oszlopának végére, egészen úszó helyzetben a levegőben, s az érette haját fölállni érző közönségnek azt mondja boldog vigyorgással: „Megvan!”

A másik ábra egy virágkosár, a melybe három létra van alkalmazva háromszög alakba. Tom oda is fölmász és fejére áll s sok minden nehéz helyzetben mutogatja ügyességét és vigyorog mindannyi után s azt mondja: „Megvan!” Bámulatos a Ha-ro-san ügyessége: hogy úgy tudja egyensúlyozni lábaival mászás közben is, mikor a szegleteken csüng is a kis fiú, hogy félre nem billen.

Mindezeket fölülmulja a harmadik mutatvány, a midőn a hanyatt fekvő Ha-ro-sannak nehéz kádat dobnak oda; ő kifogja lábaival, lapdázik vele, mint mink egy almával; hol fenekén pörgeti körül, hol oldalán tartja. Ez pedig még csak a könnyűje. Most jön Tom; fölmászik a Ha-ro-san lábain oldalvást nyugvó kádba s azt mondja: „Megvan!” Pedig még nincs meg. Ezután nyújtanak oda rendre nyolcz darab kis csöbret; azokat rendre a nagy kád alá helyezi Ha-ro-san, úgy hogy egy hosszú oszlopot képeznek. Ez ingatag oszlop végén a nagy kád, a kádban Tom mosolyog. És nem elégszik meg ennyivel, hanem kimászik a kádból annak szélén át a tetejére. Íme már a fejére állott. Meghül a vér a nézőben; de Tom föláll, mosolyog és mondja, hogy: „Megvan!” Azután megint bekanyarodik a kádba s már hinnők, hogy elvégződött a mutatvány; de hogy száll le a kis fiú? Egyszerre csörtető robajjal kihullanak az apró csöbrök; a nagy kád és abban Tom zuhannak lefelé. Azt hinné az ember, vége a gyerekeknek, még a lent fekvő férfinak is. Pedig ő intézte az egészet; ő rúgta ki a csöbröket és oly ügyesen, hogy eközben a nagy kád oldalvásti helyzetéről fenekére fordult és úgy esik egyenesen az ő lábára; lábaival kifogja, a gyerekekkel együtt körbe pörgeti; majd fölrúgja újból s míg a kád messze gurul, a gyerek lábaira esik vissza s ott játszik ő azzal mint egy kis labdával.

Megvan!

Fölugranak; köszöntésül letérdelnek, földre borulnak és a függöny legördül.

Halvány leírásomból is láthatja az olvasó, hogy a japáni sárkánytársaság működése szokatlan és bámulatra valóban érdemes.

---

* <http://epa.oszk.hu/00000/00030/00724/pdf/00724.pdf>